

Nilen i Murchison Falls National Park

I nærkontakt med Nilen og næsehorn

FRI er taget på safari i Ugandas store naturreservater, hvor der både er plads til et fantastisk dyreliv og gæster med hang til adrenalinsus.

TEKST OG FOTO: HENRIK LOMHOLT RASMUSSEN - FRI@BERLINGSKEMEDIA.DK

Holdt! Guiden Nelson Baluku stopper brat og stirrer intenst mod et tæt buskads. Det samme gør jeg. Der er de. Næsehornene. To styk. En mor og dens kalv, der begge græsser. Ud over afstanden på femten meter er der intet mellem dyrene og os.

FRI's udsendte er på safari i Ziwa Rhino Sanctuary i Uganda. Safarien foregår til fods. Inden afgang fra reservatets hovedkvarter fortalte Nelson Baluku, at et næsehorn trods en vægt på op mod et par ton hurtigt kan komme op i fart. Og være dødsfarligt for værgeløse mennesker som os.

"Et hunnæsehorn med en kalv reagerer aggressivt, hvis hun føler sig truet. Første tegn er en virren med ørerne, men så længe vi holder os helt i ro, er risikoen for et angreb lav," hvisker guiden.

Næsehornet er tilbage

Tidligt i morges kørte vi fra hovedstaden Kampala nordpå til Ziwa Rhino Sanctuary. Den tre timer lange tur foregik i en lejet Toyota med Juma Asooli som chauffør. Nu er det sidst på formiddagen, solen skinner fra en skyfri himmel, og temperaturen har passeret 30 grader. Ikke noget for næsehorn. Derfor er mor og kalv fra før søgt ind i skyggen og er ved at gøre klar til en middagslur, forklarer guiden Nelson Baluku.

Han har ret. Kort efter slumrer dyrene sødeligt. Vi sniger os gennem et krat og kommer så tæt på, at vi kan høre deres dybe og rolige vejtrækning. Og en mægtig, salig prut fra kalven.

"Alt det græs, den har spist, giver luft i maven," siger Nelson Baluku med et glimt i øjet.

Ziwa Rhino Sanctuary åbnede i 2005 for at genindføre næsehorn i Uganda, efter det sidste af slagsen blev skudt af krybskytter i 1986. Det 70 km² store naturareal er åbent for turister og råder nu over 40 hvide næsehorn. De første eksemplarer kom til parken fra nabolandet Kenya, og i dag er flere af de store pattedyr undfanget, kælvet og opvokset i Ziwa. Det næste skridt bliver gradvist at udsætte dyrene i tre af Ugandas ti nationalparker. Den største af dem er Murchison Falls National Park.

Vandfald og jungle

Nationalparken – som er halvanden gange større end Fyn – skal vise sig at være en knaldperle proppet med eventyr, som man uden hastværk kan nå på under et døgn.

Lige nu er der tid til den guidet gåtur inden solnedgang ved Murchison Falls, som gennemstrømmes af Nilen og ligger højt på Ugandas hitliste over attraktioner. Med rette. Det er fantastisk at se de enorme vandmasser i den 50 meter brede flod trænge sig gennem en kun syv meter bred klip-

pespalte og tordne 43 meter ned i et inferno af bulder, brag, brus og skumspøjt.

Nu står guidens løfte om en forfriskning ved vandfaldet klart. Han mente selvfølgelig ikke en sodavand, men et smukt panorama. Grøn jungle helt til horisonten og Nilen, som roligt flyder mod Lake Albert 60 kilometer væk og fortsætter nordpå mod Sydsudan, Egypten og Middelhavet.

Lidt derfra er der tørvejv og et smukt panorama. Grøn jungle helt til horisonten og Nilen, som roligt flyder mod Lake Albert 60 kilometer væk og fortsætter nordpå mod Sydsudan, Egypten og Middelhavet.

Pas på flodhestene!

Vi fortsætter videre i Murchison Falls National Park – i slalomkørsel mellem bavianer, der hænger ud på asfaltvejen – og tjekker ind hos Red

Chilli Rest Camp. Receptionisten udleverer ikke en nøgle til det ulåste safaritelt, men giver en vigtig instruks:

"Nilen løber få hundrede meter herfra, og af og til kommer flodheste herop for at græsse. Hvis I skal fra safariteltet til toiletbygningen i løbet af natten og ser eller hører en flodhest, skal man slukke lommelygten, gå stille tilbage til teltet og vente, til den er gået."

Natten bliver flodhestefri, men det gør den næste dag ikke. Heldigvis. For det er fascinerende at se de store dyr drive den af nær bredden i Lake Albert. Ovre på den anden side af den 30 kilometer brede sø danner skovklædte bjerge i DR Congo en smuk baggrund.

Besøget ved søen indgår i en formiddagssafari i Murchison-parken i den lejede Toyota med ranger Bruhan Taban som guide. Uden hans træned øjne var det ikke blevet til et syn af fugle og små antiloper i det høje græs. Eller løver, som parrer sig.

Det er både en langsom og hurtig omgang. Efter et langt forspil, hvor hunløven kredser om den liggende han for derpå at lade sig bestige, varer parringen kun få sekunder.

"Tja, set fra et menneskeligt synspunkt har en hanløve ikke meget at byde på. Nu begynder et nyt forspil, som varer tyve minutter. Skal vi køre videre?" foreslår Bruhan Taban.

Mens det krævede kikkert at se

Fortsættes side 16

Værd at vide

Vejen til Uganda

Flyturen fra danske lufthavne til Kampala tager cirka 13 timer.

Et tremåneders turistvisum koster 50 USD og kan bestilles online, www.visas.immigration.go.ug/#/apply.

Dokumentation for vaccination mod gul feber er påkrævet.

At rejse i Uganda

Inden afrejsen reserverede FRI en bil med chauffør online til en aftalt pris. Den indeholdt billeje samt overnatning og forplejning til chaufføren. Dertil kom udgifter til brændstof.

Man kan leje en bil uden chauffør eller rejse rundt i landet med bus. Det sidste giver turen en lokal dimension, men er mere tidskrævende.

Veje mellem større byer og turistattraktioner er asfalterede og af god kvalitet. Ude på landet er standarden hullede grus- og jordveje.

Turistattraktioner samt større hoteller og restauranter tager imod kredittkort, men hav altid kontanter i ugandiske shillings klar.

Giraf i Murchison Falls National Park

løveparring på 100 meters afstand, er nationalparkens mange giraffer, koantiloper, bøfler, bavianer og elefanter nemme at se med det blotte øje. Flere af dyrene befinder sig tæt ved grusvejen og stirrer nysgerrigt på Toyotaen. Den må stoppe, da en fem meter høj giraf krydser vejen.

På himlen svæver lammegribbe med 2,5 meter vingefang, og pludselig letter en stor næsehornsfugl fra et krat i vejkanthen. En leopard har netop, og desværre, forladt et højt træ, lyder det fra en anden safaribil. Men synet af Ugandas nationalfugl, den farverige kronkrane, retter op på sagerne.

Angrebet af løve

Efter et par timers kørsel gør det godt at strække ben ved Lake Albert i selskab med ranger Bruhan Taban, som

har et AK-47-maskingevær over skulderen. Det kommer af og til i brug.

"Da en kollega og jeg engang var ved at optælle fugle, kom en hunlove pludselig løbende direkte mod os. Så bliver man bange, kan jeg love dig. Jeg skød ti varselsskud op i luften, og det fik løven til at vende om. Da hun stak af, så jeg, at hun blev fulgt af to unger," fortæller Bruhan Taban, som også har skræmt elefanter, bøfler og krybskytter med advarende skud.

Han siger farvel og tak for i dag ved rangernes barakker, hvor han blev hyret i morges. Så er det tid til sejlads på Nilen langs flodbredde i selskab med fire fugleglade englændere. De kagler, pipper og får næsten vinger og letter af glæde, hver gang de ser et eksemplar fra en af Murchison-parkens 450 fuglearter: fem varianter af farverige isfugle, hvide flamminger og ibis, grønryggede hejrer, afrikanske bladhonorer og saddelnæbstore med gule, røde og sorte næb.

"Åh, se nu der! En sort biæder med rød hals og turkisblå halefjer. Den er jeg helt vild med," jubler en af briterne.

Deres entusiasme smitter, og snart er jeg også fortabt i fjer. Alle skåler i *Nile Special*. Hvilken øl skal man ellers drikke, når man sejler på verdens længste flod? At den tilmed smager godt, gør ikke sagen værre.

Efter en god time begynder det at buldre stadig højere. Murchison Falls i sigte. Vandet har voldsom fart på efter faldet, men skipper giver ekstra gas i kampen mod den stærke strøm og sejler så tæt på, som det er forsvarligt. Det vil sige 100 meter fra de vildeste stormhvirvler.

Så vender han den lille speedbåd

og giver endnu mere gas. Et kvarter senere anløber fartøjet den lille båd, som er base for sejlads med fugle og vandfald på programmet.

Chauffør Juma Adooli venter oppe på vejen i Toyotaen. Frokosten bliver en mægtig portion ris og bønner i flækken Pakwach lige uden for nationalparken, og så går det sydpå. Hen under aften triller den hvide Toyota ind i Jinja, en by med 100.000 indbyggere ved Victoriasøen, som er mest kendt for at ligge ved Nilens udspring.

Det må vente, for det er bælghemmeligt. Og tid til *butter chicken* og en Nile Special ved et bord få meter fra bredden af Victoriasøen i Jinja Sailing Clubs restaurant. Baggrundsmusikken leveres af kvækkende frøer og kværende cikader. En seng til natten sørger Nile Front Cottage for.

Vild rafting

Næste formiddag er der rafting på programmet. Turen er arrangeret af selskabet Nalubale Rafting og er heftigere end forventet. Uden varsel bliver vi slynget i Nilen fra en gummibåd i en afsindig stormhvirvel for foden af et lille vandfald. Det hører til i kategori 5; den næstvilde inden for rafting.

Det er utroligt fedt. Hvis man altså tænder på et totalt kontroltab, hvor man kastes rundt i et vildt kaos. I kategori 5-vandfaldet vælter kaskader af vandmasser ind over den velvoksne gummibåd og smider den rundt,

Taban Bruhan er guide i Murchison Falls National Park

Murchison Falls

Gadesælgere i byen Gulu

som var den en tændstikæske. Ingen af de otte vovehalse om bord ved, hvad der er op, ned, forlæns eller baglæns.

Og på et splitsekund rammer jeg vandoverfladen og synker mod bunden. Men kun i få sekunder. Så går turen op til overfladen takket være redningsvesten. En lille følgekajak sørger for transport til gummibåden, som er kommet i smult vande og driver med strømmen på verdens længste flod.

"Vi skal passere i alt ti vandfald og har tre tilbage. Det næste er i kategori 4 og kan være ret heftigt. Smid jeres padler overbord og krum jer

sammen i bunden af båden, når jeg råber "Drop!". Efter vandfaldet kommer et roligt stykke, hvor I kan drive nogle hundrede meter," siger Ashraf, fartogets kaptajn.

Som sagt, så gjort og skönt er det at ligge på ryggen og flyde med strømmen i det 25 grader varme vand med udsigt til en grøn jungle og en blå himmel. Uden risiko for krokodiller.

"De er trukket længere ned ad floden for at være i fred for mennesker. De få, der er tilbage, er vegetarer," har Ashraf forsikret.

Jeg er altædende. Og vild med Uganda.

Fem eventyr i Uganda

AF HENRIK LOMHOLT RASMUSSEN - FRI@BERLINGSKEMEDIA.DK

Strandliv ved Victoriasøen

1 Kom tæt på gorillaer og chimpanser

Uganda er sammen med Rwanda og DR Congo ene om at være hjem for gorillaer. I Uganda foregår en gorillasafari i nationalparkerne Bwindi Impenetrable Forest og Mgahinga i landets sydvestlige hjørne. Over halvdelen af verdens anslåede 780 bjerggorillaer lever i Bwindi-nationalparken. I nationalparkerne Kibale Forest, Murchison Falls og Queen Elizabeth kan man også møde chimpanser.

2 Tre i en-vandfald

Sipi Falls, godt fire timers kørsel øst for hovedstaden Kampala, består af tre vandfald på 100, 85 og 65 meter i 1.775 meters højde og er blandt Ugandas mest populære attraktioner. Fra Sip Falls kan man fortsætte opad til Mount Elgon, en 4.321 meter høj, udslukket vulkan på grænsen til Kenya.

3 Ugandas adrenalinhovedstad

Rafting, bungee jumping, kajaksejls, SUP (stand up paddle), cykling og ridning er blandt de mange aktivitetstilbud i og ved Jinja, hvilket har givet by-

en tilnavnet Ugandas adrenalinhovedstad. De knap så motionslystne kan nyde en sejltur på Victoriasøen og Nilen og besøge flodens udspring. Stedet er nabo til Jinjas golfbane.

4 Knald på i Kampala

Ugandas hovedstad, Kampala, er et hektisk sted med markeder, masser af natteliv, barer og restauranter, myldrende trafik og mange seværdigheder. Blandt dem er den nationale moske, Bulange Royal Building, og Kasubi Tombs, hvor fire af Bugandakongedømmets regenter er begravet.

5 Badeferie ved Victoriasøen

Entebbe er ikke bare base for Kampalas internationale lufthavn, men også en populær badeferieby ved Victoriasøen. Her kan man svømme og solbade på betalingsstranden White Sands Beach. Andre hippe strande med entré er Aero, Lido og Spenah. Nærmere Kampala hitter One Love Beach, som ejes af oppositionspolitikeren og popstjernen Bobi Wine.

Rafting på Nilen